

videnskab i forbindelse med mellemfolkelig forskning.

Dette formål søges i henhold til den for fondet nu gældende, den 9. februar 1955 kongeligt konfirmerede fundats navnlig fremmet ved bevillinger til

- 1) sådanne videnskabelige foretagender, der under dansk deltagelse eller ledelse iværksættes ved internationalt samarbejde,
- 2) etablering og vedligeholdelse af forbindelse mellem dansk videnskab og internationale videnskabelige organisationer,
- 3) oversættelse af danske videnskabelige arbejder til et af hovedsprogene,
- 4) udgivelse af danske, skandinaviske og internationale videnskabelige periodiske publikationer på hovedsprogene,
- 5) indkaldelse af udenlandske videnskabsmænd som foredragsholdere,
- 6) ophold her for udenlandske videnskabsmænd for at deltage i videnskabeligt samarbejde med danske videnskabsmænd,
- 7) studieophold og deltagelse i videnskabelige ekskursioner, møder, symposier og kongresser i udlandet for danske videnskabsmænd.“

Til støtte for den ansøgte forhøjelse af den årlige dispositionsbevilling har bestyrelsen anført følgende:

„Medens fondet altid til og med finansåret 1954-55 havde overskud på driftsregnskabet, således at man hvert år kunne forøge fondets reservefond, har man i finansårene 1955/56-1963/64 inclusive haft et samlet underskud på 600.921 kr. 86 øre, heraf alene i finansåret 1963-64 332.287 kr. 88 øre. Sidstnævnte underskud skyldes, at man bevilgede 1.134.067 kr., skønt den af fondet ansøgte forhøjelse af statens tilskud fra 750.000 kr. årlig til 1.100.000 kr. årlig fra 1. april 1963 først blev bevilget fra 1. april 1964. I finansåret 1964-65 har man bevilget ca. 1.175.000 kr., så der må, uanset den stedfundne forhøjelse af bevillingen og uanset, at man har udskudt et antal bevillinger eller dele af disse til finansåret 1965-66, ligeledes regne med et mindre underskud eller i bedste fald balance.

Rask-Ørsted Fondets reservefond er bortset fra et mindre kontant beløb (f. t. ca. 55.000 kr.) anbragt i obligationer efter reglerne for anbringelse af umyndiges midler. Obligationerne har altid været bogført med det beløb, for hvilket de er blevet indkøbt.

Efter at man i sommeren 1963 til dækning af fondets underskud havde solgt obligationer til samlet pålydende værdi 410.300 kr. for 315.293 kr. 35 øre, har man efter aftale med den af fondet

antagne statsautoriserede revisor anset det for rigtigst, at obligationsbeholdningen ved regnskabsårets udgang fremtidig opføres til kursværdien. Fondets samlede obligationsbeholdning, pr. 31. marts 1964 nominelt 826.200 kr. (reservefondet 583.200 kr. og driftsregnskabet 243.000 kr.), har været bogført til 751.312 kr. 14 øre, men skulle, såfremt kursværdien var blevet lagt til grund, have været bogført med 622.010 kr. 75 øre. Fondets aktiver, d. v. s. bankbeholdning + obligationer til kursværdi udgjorde pr. 31. marts 1964 1.002.418 kr. 71 øre, medens de i årenes løb bevilgede beløb, der ikke endnu var kommet til udbetaling („restancerne“) udgjorde 815.627 kr. 73 øre, således at aktiverne kun oversteg passiverne med 186.790 kr. 98 øre, et beløb, der er blevet yderligere væsentlig formindsket ved det i indeværende finansår stedfundne fald i obligationskurserne. Forskellen mellem værdien af fondets aktiver og summen af de givne bevillinger, der endnu ikke er kommet til udbetaling, er således nu så ringe, at selv om der af „restancerne“ formentlig vil blive inddraget et ret betydeligt beløb (i finansårene 1962-63 og 1963-64 blev der således inddraget henholdsvis 62.688 kr. 54 øre og 56.336 kr. 26 øre), vil fondet ikke kunne bære yderligere væsentlige underskud. Fondets administrationsudgifter udgjorde i året 1963-64 ca. 72.000 kr.“

Til nærmere belysning af fondets virksomhed henvises til den af bestyrelsen udarbejdede oversigt, der er optaget som bilag til nærværende lovforslag. I oversigten er de i årene 1935/36-1963/64 bevilgede beløb opdelt i hovedgrupper efter de formål, hvortil fondet yder støtte.

De ved lovene af 1961 og 1964 gennemførte forhøjelser af fondets årlige statstilskud fra 500.000 kr. til henholdsvis 750.000 kr. og 1.100.000 kr. var — kort gengivet — motiveret i

- a) prisstigningen fra 1954,
- b) den fortsatte intensivning af det internationale videnskabelige samarbejde,
- c) det ønskelige i, at rejsebevillinger til danske videnskabsmænd kunne ansættes mindre knebent, og også til rejser ud over Europa at kunne bevilge de fornødne beløb fuldt ud i stedet for blot at kunne yde begrænsede tilskud til sådanne rejser,
- d) det ønskelige i at kunne imødekomme ansøgninger om bevillinger til indkaldelse af fremmede foredragsholdere uden at måtte reducere de til fondets formål øvrige disponible beløb,
- e) en forhøjelse af fondets maksimumssats for bevillinger til længere ophold her for fremmede